

Hudba pro všechny generace

Koncert 17.11.2019 • účinkující a skladatelé

Kladenský symfonický orchestr

Kladenský symfonický orchestr, člen České asociace neprofesionálních komorních a symfonických těles, člen evropské a světové federace orchestrů, vstoupil v r. 2019 do své 117. koncertní sezóny. Vedení orchestru skvělými dirigenty (Hynek Kubát, žák Antonína Dvořáka, Vašatovci, Jan Snítíl, Vítězslav Podrazil, Jiří Mikula, Martin Klepetko, Adolf Melichar, Zbyněk Müller, Vlastimil Mareš, Karel Procházka) je společným znakem jeho historie i současnosti. V současné době jsou stálými dirigenty orchestru Karel Procházka a Vlastimil Mareš. S tělesem vystupovali vedle vlastních členů i osobnosti velkého hudebního světa (František Ondříček, Jaroslav Kocián, Ema Destinová, Václav Snítíl, Jaroslav Svěcený, Ivan Ženatý, Jiří Panocha, Pavel Zejfart, Daniel Veis, Jiří Hubička, Miloš Bok, Václav Hudeček, Jiří Bárta, Kazuko Nagatomi ...). Dramaturgie orchestru vychází z české tvorby,

zastoupené především obdobím klasicismu a novoromantismu. Nejhranější jsou díla Antonína Dvořáka, prováděny jsou i skladby Smetany, Mendelssohna, Brahmsa, Čajkovského, Griega, Musorgského, Skrjabin, Prokofjeva, Suka a dalších skladatelů. Orchester stál u zrodu projektu Antonín Dvořák a náš kraj, účinkoval na zámku v Třešti (Mezinárodní vědecká konference), vystupoval na Národních festivalech v Písku a ve Slaném. Zahraniční kontakty navázal v r. 1988, kdy přijal pozvání na Orchesterální seminář v Bad Alexandersbadu, který vyvrcholil koncertem v Selbu, na kterém byla provedena rovněž Dvořákova Symfonie č. 8 G dur Anglická. V příštím roce přišlo pozvání z Mnichova na Mezinárodní festival neprofesionálních orchestrů. V r. 1990 začala spolupráce a výměnné koncerty s Wandsbeker Sinfonieorchester z německého Hamburku, která trvá doposud, když prvé setkání muzikantů z obou orchestrů proběhlo již na Orchesterálním semináři v Bad Alexandersbadu v r. 1988. Orchester hrál ve Francii (1992) a kontakty navázal (2000 – 2002) s Wansworth Symphony Orchestra z Velké Británie. V Kladně r. 2002 provedl Kladenský symfonický orchestr při příležitosti svého stoletého jubilea pod taktovkou dirigentů, kteří s orchestrem spolupracovali, a za spoluúčasti muzikantů ze spřátelených zahraničních hudebních těles, cyklus symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany. V r. 2007 byl orchestr zastoupen při provedení Dvořákova oratoria Stabat Mater v mezinárodně obsazeném orchestru v rámci Národního festivalu neprofesionálních komorních a symfonických těles na koncertech v České republice a v Německu (Teplice, Freital, Ústí nad Labem, Drážďany), v r. 2008 byl zastoupen v obdobném mezinárodním projektu, tentokrát při provedení Symfonie č. 1 c moll Johannea Brahmsa a Slovanského tance č. 1 C dur Antonína Dvořáka (Ústí nad Labem, Teplice, Drážďany). V r. 2010 to byl mezinárodní projekt Dvořák 2010 a koncerty v Ústí nad Labem a v Drážďanech, na nichž zazněla Symfonie č. 9 e moll Z Nového světa Antonína Dvořáka a Symfonie D dur Lovecká Karla Stamice. V lednu 2011 přišlo pozvání do Hamburku; Kladenský symfonický orchestr byl zastoupen při provedení dvou koncertů s Wandsbeker Sinfonieorchester a Ensemble Felix Kopenhagen z Kodaně v Dánsku. Na koncertech zazněly skladby – Niels W. Gade: Nachklänge von Ossian; Carl Nielsen: Aladdin – Suite, Richard Wagner: Siegfried – Idyll; Janet Albright: Konzert für 3 Violoncelli und Orchester. V r. 2015 byla obnovena spolupráce s Jeanem Dubois, která započala před mnoha lety, francouzským skladatelem, zpěvákem, klavíristou a kytaristou, při provedení jeho skladeb za doprovodu Kladenského symfonického orchestru. V r. 2018 v rámci projektu Má vlast 1918 – 2018 opět zazněla Smetanova Má vlast v provedení Kladenského symfonického orchestru za spoluúčasti hostů ze spřátelených orchestrů z Německa a Velké Británie. Poslední setkání s Wandsbeker Sinfonieorchester proběhlo v Hamburku v únoru 2019.

Karel Procházka • *1974 • dirigent

Karel Procházka získal první hudební vzdělání na LŠU v Kladně v oborech violoncello a zpěv. Od r. 1989 je členem Kladenského symfonického orchestru a od r. 2007 jedním z jeho dirigentů. V letech 1990 – 2004 byl členem a sólistou kladenského pěveckého sboru Schola cantorum Sanctae Caeciliae, u jehož sbormistra Jána Čambála studoval zpěv. V r. 2003 absolvoval na Pedf UK Praha a Týnské vyšší odborné škole v oboru Sbormistrovství chrámové hudby, v r. 2010 na katedře Hudební vědy FF UK Praha. Od r. 1998 působí jako sbormistr a umělecký vedoucí pěveckého sboru Chorus Carolinus Kladno. S ním především uvádí v obnovených premiérách skladby chrámového hudebního archivu ve Smečně. Několik let se věnuje intenzivní badatelské činnosti, zejména dílu českého skladatele patera Františka Mensiho (1753 – 1829), za což obdržel cenu rektora Karlovy univerzity za vědecký přínos, a dílu kantora z Tuchoměřic Jana Karla Loose (1722 – 1772). Účastní se aktivně řady mistrovských pěveckých kurzů a jako tenorista spolupracuje s řadou hudebních souborů – Harmonia delectabilis Lukáše Vendla, Ritornello Michaela Pospíšila, Ensemble Inégal Adama Viktory, Musica Florea Marka Štrýonia, Kühnův smíšený sbor. Je autorem okolo 80 skladeb, zejména duchovních (Requiem, Te Deum, Dixit Dominus, offertoria, příležitostné skladby, koledy) a písňových textů – zejména vánočních, a rovněž autorem Symfonie in C Královské s podtitulem Ke stému výročí zániku monarchie, která byla v premiéře uvedena Kladenským symfonickým orchestrem v rámci projektu Má vlast 1918 – 2018 na koncertě konaném dne 11.11.2018 v Domě kultury Kladno.

Vlastimil Mareš • * 1957 • dirigent

Vlastimil Mareš se s orchestrem setkal poprvé v r. 1996 a od r. 1998 s ním spolupracuje dodnes. Dirigování studoval jako soukromý žák mistra Libora Peška. Tuto nabídku dostal při jejich společném vystoupení s Liverpoolskou filharmonií. Dirigoval zejména orchestr v Českých Budějovicích, Plzeňskou filharmonií. Jako dirigent byl pozván ke spolupráci na projektu festivalu Ameropa založeném na kooperaci hudebníků Ameriky a Evropy. Vlastimil Mareš byl ve dvou funkčních obdobích děkanem a nadále je profesorem Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze. Je znám především jako vynikající klarinetista. Tento obor studoval ve třídě J. Hlaváče na Plzeňské konzervatoři. Po absolvování Akademie múzických umění v Praze se stal 1. klarinetistou Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK, členem Pražského dechového kvinteta, uznávaným sólistou. Svě mimořádné hudební nadání prokázal na mezinárodních soutěžích, kde získal vesměs 1. ceny – např. Concertino Praga, soutěž K. Kurpinského v Polsku, Markneukirchen v Německu, Pražské jaro. S velkým úspěchem pro něj skončily soutěže v Paříži, Římě, kde postoupil do úzkého čtyřčlenného finále. Jeho nahrávky jsou dnes velmi vyhledávané a uznávané doma i v zahraničí (CD rok 96 v Paříži, Gramy Asia 97 - Soul, Gramy classic 93 – Praha). Jako sólista vystoupil na pódiích mnoha zemí včetně USA, Japonska i Anglie.

Ludwig van Beethoven • 02.03.1824 Litomyšl – 12.05.1884 Praha • skladatel

Německý hudební skladatel, největší postava, doslova ikona západní hudby, která zosobňuje oblíbenou představu umělce, jenž stranou společnosti překonává osobní tragédii, dosahuje svého cíle a stává se hrdinou. Sám se označoval jako Tondichter neboli básník tónů. Jeho hudba odrážela víru v převládajícího ducha individualismu tím, že v ní dominoval osobní výraz nad tradičními formami. Takto Beethoven razil cestu hudebnímu romantismu. Jeho hudba, vždy silně emoční, prochází všemi body citové škály od bezútěšné melancholie k nejradostnější slávě. Beethoven byl od počátku své kariéry prvním nezávislým a svobodným skladatelem. Svým odmítnutím podřídit se aristokratickým mecenášům vyznačil zásadní změnu role hudebníka, ze služebníka se stal samostatný kulturní arbit. Tak vytvořil model, o nějž usiloval téměř každý pozdější klasický hudebník.

Symfonie č. 8 F dur, op. 93, V chrámu lidí • Skladatel symfonii nazval V chrámu lidí a Richard Wagner apoteózou tance, neboť klade důraz na taneční rytmy a číši z ní radost i humor, přestože ji Beethoven skládal v těžkém životním období, kdy kníže Lobkowitz přišel o své jmění, takže přestal Beethovenovi vyplácet rentu, ten se však potřeboval léčit v českých lázních (Karlovy Vary, Teplice, Františkovy

Lázně). Beethoven v srpnu 1811 potkává v Teplicích Amélii Sebaldovou, do které se zamiluje a ta je pravděpodobně jednou z inspirací pro tuto symfonii. Beethoven skladbu dokončuje u svého bratra v Linci po druhém setkání se svou múzou v Teplicích v září 1812. Skladba měla premiéru 27.02.1814.

Antonín Dvořák • 08.09.1841 Nelahozeves – 01.05.1904 Praha • skladatel

Dvořák hudbu studoval u venkovských kantorů a na varhanní škole v Praze. Pod taktovkou Bedřicha Smetany hrál na violu v orchestru Prozatímního divadla. Byl varhaníkem u sv. Vojtěcha v Praze. Jeho skladby zaujaly J. Brahse, který mu vymohl státní stipendium a doporučil ho berlínskému nakladateli, který vydal Moravské dvojzpěvy, 1. řadu Slovanských tanců. Dvořák začal vystupovat i jako dirigent a klavírista svých děl. Uspořádal devět zájezdů do Velké Británie. Stal se profesorem na Pražské konzervatoři, ředitelem Národní konzervatoře v New Yorku. Komponoval vše od symfonií, oper, písní, komorních skladeb různého nástrojového obsazení až po duchovní hudbu oratorního a kantátového zaměření. Jeho touha stát se profesionálním skladatelem a dokázat světu, že i český národ může mít znamenité umělce, se naplnila. Téměř celé jeho dílo prošlo světem. Dostalo se mu mnoha vyznamenání a světových poct. Dvořákova hudba bude jistě provázet lidstvo až do jeho posledních dnů. Ke Kladnu měl Dvořák velmi osobní vztah. Bydlel zde jeho otec a další příbuzní. Město mnohokrát navštívil. Dokonce v něm už jako uznávaný skladatel uspořádal samostatný koncert. Pomník, který byl tomuto hudebnímu géniovi v Kladně slavnostně odhalen v r. 1926 v blízkosti divadla, je toho připomínkou.

Symfonie č. 8 G dur, op. 88, Anglická • Skladba vznikla během léta a podzimu r. 1889, z větší části na skladatelově letním sídle ve Vysoké. Toto prostředí, ve kterém se Dvořák cítil nejlépe, jakoby se odrazilo v celkové atmosféře symfonie. Vzniklo dílo plné životní radosti a obdivu k přírodním krásám, v němž se výrazně projevuje autorova náklonnost k české a slovanské lidové hudbě. Se vznikem díla je spojena roztržka mezi skladatelem a jeho hlavním nakladatelem Simrockem, který vytýkal Dvořákovi, že píše jen velké náročné skladby, jejichž vydávání není dostatečně rentabilní, a tlačil ho ke komponování spíše menších děl, což Dvořák odmítal a symfonii vydal u londýnské firmy Novello, odtud také podtitul symfonie Anglická. Skladba zazněla poprvé 02.02.1890 v pražském Rudolfinu.